

Sygn. akt III PK 8/16

POSTANOWIENIE

Dnia 13 września 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z powództwa S. S.

przeciwko Przedsiębiorstwu Produkcyjno - Handlowemu J. Spółce Jawnej z siedzibą w J.

o należności z tytułu podróży służbowych,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 13 września 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Z.

z dnia 24 września 2014 r., sygn. akt IV Pa (...),

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego 900 zł (dziewięćset) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Z. wyrokiem z dnia 24 września 2014 r. oddalił apelację powoda S. S. wniesioną od wyroku Sądu Rejonowego w Z. z dnia 9 czerwca 2014 r.

Przedmiotem sprawy było roszczenie o zasądzenie od pozwanego Przedsiębiorstwa Produkcyjno - Handlowego „J.” Spółka Jawna w J. na rzecz powoda 16.671,06 zł tytułem diet. Sąd pierwszej instancji ustalił, że powód otrzymał od zakładu pracy należne mu diety i ryczałty noclegowe gotówką w kasie firmy,

wobec rozliczania ich przez zakład pracy na bieżąco na podstawie ilości przejechanych kilometrów i tras w oparciu o dane wpisywane przez powoda w zeszycie, przy przyjęciu stawki zakładowej 30 gr za 1 km trasy. Sąd podkreślił, że zakład pracy nie kwestionował ilości przejechanych kilometrów i rodzajów tras widniejących w zeszycie powoda, bo przyjął taką praktykę rozliczania kierowców na podstawie ich notatek, wobec źle wystawianych delegacji oraz uznawał, że kierowcom wykonującym podróże w ramach swej pracy w transporcie międzynarodowym należą się diety i ryczałty za brak zapewnionego noclegu w oparciu o wewnętrzny regulamin. Sąd przyjął na podstawie opinii biegłego księgowego, że za okres objęty pozwem należność powoda z tego tytułu stanowi kwotę 16.671,06 zł i została w całości wypłacona powodowi w kasie. Łącznie powód w okresie objętym sporem otrzymał od pozwanego kwotę netto 76.870,81 zł, w tym kwotę 43.038,75 zł na rachunek bankowy jako wynagrodzenie zasadnicze z umowy o pracę i kwotę 33.832,06 zł pobraną gotówką w kasie firmy, która w całości pokrywa wynagrodzenie za pracę łącznie ze składnikami zmiennymi typu: wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych oraz należności z tytułu podróży służbowych: diety i ryczałty noclegowe. Otrzymał też oddzielnie kwoty z tytułu wydatków na podróże. Było to wynikiem praktyki zakładowej, iż wynagrodzenie zasadnicze z umowy o pracę było wysyłane co miesiąc na konto kierowcy, zaś należności z tytułu diet, ryczałtów za noclegi, wynagrodzeń za pracę w godzinach nocnych i nadliczbowych i pobranych na wyjazd zaliczek na wydatki były rozliczane po podróży, na podstawie danych z zeszytu i wypłacane gotówką w kasie zakładu. Sąd nie podzielił twierdzeń powoda, że nie otrzymał on należności z tytułu diet i ryczałtów za brak zapewnionych przez pracodawcę noclegów z racji podróży służbowych wykonywanych w ramach stosunku pracy, gdyż nie wykazał z jakiego innego tytułu pobrał wyliczone przez biegłą należności.

Sąd drugiej instancji oddalił apelację powoda. Podzielił ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji. Uznał za niezrozumiały zarzut naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 6 k.c., bo Sąd ten nie oparł swego orzeczenia na tezie, że to powód miał wykazać wypłacenie diet i ryczałtów za noclegi. Argumentował, że to pozwany bronił się w sprawie i zwalczał zarzut powoda braku wypłaty należności za faktyczne wykonane podróże służbowe.

Sąd Okręgowy odnosząc się do stanu faktycznego sprawy ponownie stwierdził, że pobrana przez powoda łącznie w kasie kwota wynosiła 33.832,06 zł, z czego ruchome składki wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, dodatek za pracę w porze nocnej stanowiły sumę kwot z poz. „zaliczka na wynagrodzenie” i wynosiły łącznie 11.047,38 zł. W ocenie Sądu drugiej instancji słusznie Sąd Rejonowy przyjął, za biegłą, że pozostała kwota 22.790,68 zł stanowi pobrane należności z tytułu diet i ryczałów za noclegi z tym, że za dłuższy okres niż dochodzony pozwem, przez co stanowi wyższą niż należna za okres sporny kwotę (16.671,06 zł). Zaliczki pobierane przez powoda w zakładzie przez wyjazdem na wydatki typu benzyna, czy winiety, były odrębnie rozliczane na podstawie składanych przez kierowcę faktur lub oświadczeń kierowców w przypadku braku faktur w pozycji „wydatki, zaliczki na wydatki” i stanowią inną kwotę, ponad 50 tys. zł. Zatem zaliczki na wydatki nie były zaliczane na poczet zaliczek na wynagrodzenie składników zmiennych rozliczanych w kasie - jak zarzuca apelacja - , gdyż w raportach kasowych widnieją jako odrębne pozycje.

Skargę kasacyjną wywiódł powód. Zarzucił wyrokowi naruszenie prawa materialnego, to jest:

- art. 6 k.c. poprzez przyjęcie że to na powodzie spoczywał ciężar uwodnienia faktu wypłacenia mu należności z tytułu diet i ryczału za podróże służbowe, podczas gdy to pozwany w trakcie postępowania wywodził, że takowe należności zostały powodowi wypłacone,

- art. 77⁵ § 3 k.p. w zw. z § 18 regulaminu wynagradzania obowiązującego u pozwanego poprzez przyjęcie, że stawka 30 gr za przejechany kilometr obejmowała poza wynagrodzeniem za pracę, także diety i ryczały noclegowe, a kwota 22.790,00 zł wypłacona powodowi nie stanowiła wynagrodzenia, lecz została wypłacona z tytułu podróży służbowych (diety i ryczały noclegowe), podczas gdy powołany powyżej przepis regulaminu wynagradzania wyraźnie rozróżnia należności przysługujące pracownikom z tytułu odbywania podróży służbowych od składników wynagrodzenia.

Dodatkowo według powoda doszło do uchybienia przepisom postępowania, to jest art. 233 k.p.c. w związku z art. 328 § 2 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny, co miało istotny wpływ na wynik sprawy.

Składając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powód stwierdził, że jest ona oczywiście uzasadniona, a nadto w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne. Polega ono na określeniu, czy wobec zapisów regulaminu wynagradzania obowiązującego u pozwanego (§ 18), w którym wyraźnie rozróżniono wynagrodzenie za pracę od diet i ryczałtów noclegowych z tytułu wykonywania podróży służbowych, a także praktyki stosowanej powszechnie u pozwanego, dotyczącej sposobu rozliczania kierowców z odbytych podróży na podstawie ich zapisów w prowadzonych indywidualnie zeszytach, uznać można że powód w wypłaconym mu świadczeniu nazwanym jednoznacznie wynagrodzeniem otrzymał przysługujące mu należności z tytułu diet i ryczałtów noclegowych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie nadaje się do przyjęcia celem merytorycznego rozpoznania.

Skarżący nie rozróżnia sfery faktycznej i prawnej. Stawia do rozstrzygnięcia zagadnienie prawne, które w istocie ma podważyć ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd drugiej instancji. Aspekt prawny, polegający na rozróżnieniu w regulaminie diet i ryczałtów noclegowych oraz wynagrodzenia za pracę, nie może posłużyć do przesądzenia okoliczności faktycznej, sprowadzającej się do uznania albo zaprzeczenia, że wypłacona powodowi kwota pokryła jego roszczenie z tytułu diet i ryczałtów. Wadliwa konstrukcja zagadnienia prawnego nie daje zatem podstaw do uznania, że poruszony problem jest istotny dla rozwoju prawa, a tylko wówczas ziszcza się przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Podstawy skargi kasacyjnej nie są również oczywiście uzasadnione. Po pierwsze, Sąd Okręgowy nie mógł naruszyć art. 6 k.c., gdyż nie twierdził, że to na powodzie spoczywał ciężar uwodnienia faktu wypłacenia mu należności z tytułu diet i ryczałtu za podróże służbowe. Sąd ten przecież ustalił, że należności te zostały powodowi wypłacone. Po drugie, zarzut dotyczący art. 77⁵ § 3 k.p. w zw. z § 18 regulaminu wynagradzania obowiązującego u pozwanego zmierza do podważania ustaleń faktycznych przyjętych za miarodajne przez Sąd drugiej instancji. Poza tym Sąd drugiej instancji nie twierdził, że stawka 30 gr za przejechany kilometr

obejmowała poza wynagrodzeniem za pracę także diety i ryczałty noclegowe. Była też o tym mowa, że za pomocą rozróżnienia rodzaju świadczeń w § 18 regulaminu wynagradzania nie sposób podważyć ustaleń Sądu odwoławczego, zgodnie z którymi należności dochodzone w pozwie zostały powodowi wypłacone.

Skarżący formułując podstawy skargi kasacyjnej zignorował, że nie mogą one polegać na zarzutach dotyczących ustaleń faktycznych lub oceny dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.), a Sąd Najwyższy również w trakcie przedsądu związany jest ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). W tym kontekście chybiony jest także zarzut oparty na art. 233 k.p.c. w związku z art. 328 § 2 k.p.c., a sprowadzający się do przekroczenia przez Sąd Okręgowy granic swobodnej oceny dowodów.

Z przedstawionych przyczyn Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji. O kosztach procesu orzekł zgodnie z regułą wyrażoną w art. 98 k.p.c.